

Trešās puses (ESCO, PESCO) finansējuma shēmas

Dr.oec. Andra Feldmane

PAŠVALDĪBU SABIEDRISKO PAKALPOJUMU UN MĀJOKĻU POLITIKAS TĪKLA
T3 SANĀKSME

Finanšu instrumentu izmantošanas iespējas pašvaldībās

- Ko nozīmē – atbalsts caur finanšu instrumentiem
- Junkera plāns
- Valsts atbalsta jautājums

Finanšu instruments energoefektivitātes pasākumiem daudzdzīvokļu un pašvaldības ēkās ESCO + PESCO

Definīcija:

uzņēmums, kas sniedz energopakalpojumus un/vai citus energoefektivitātes palielināšanas pasākumus patērētāja iekārtās vai telpās, un, to darot, uzņemas noteiktu finansiālu risku. Maksājums par sniegtajiem pakalpojumiem (pilnībā vai daļēji) pamatojas uz sasniegumiem energoefektivitātes palielināšanas jomā, kā arī uz to, vai ir izpildīti citi darbības kritēriji, par kuriem panākta vienošanās (direktīva 2006/32/EK

Finanšu un ekonomiskie aprēķini ēku renovācijas/energoefektivitātes uzlabošanā

Sabiedrisku un dzīvojamo ēku kompleksa renovācija

Sabiedrisku un dzīvojamo ēku renovācija ar izklaidētās enerģijas avotu uzstādīšanu

Kas būtu jāņem vērā izstrādājot finanšu ekonomiskos aprēķinus/ struktūrfondu iesaiste

1. 4.2. prioritārā virziena “Atbalstīt energoefektivitāti, viedu energovadību un atjaunojamo energoresursu izmantošanu sabiedriskajā infrastruktūrā, tostarp sabiedriskajās ēkās un mājokļu sektorā” specifiskā atbalsta mērķi “4.2.2. atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu pašvaldību ēkās”;
2. 4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un pašvaldību dzīvojamās mājās. “4.2.1.1.specifiskā atbalsta mērķa pasākums „Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi dzīvojamās ēkās“ projekta iesnieguma kritērijiem
3. Ministru kabineta noteikumu nr. 1152 „Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai”

Projekta īstenošanas alternatīvu finanšu salīdzinājums

1. **ESCO gadījumā** būtu jābūt izstrādātam finanšu aprēķinam ieguldījumi/ieguvumi un naudas plūsma ilgtermiņa ieguldījumiem uz 15 – 20 gadiem;
2. **PESCO gadījumā** būtu jābūt izstrādātam finanšu aprēķinam ieguldījumi/ieguvumi/izdevumi un naudas plūsma, kas apstiprina projekta dzīvotspēju ilgtermiņā:
  - dzīvokļu un komunālā saimniecības sakārtošana;
  - pašvaldības dzīvojamo fonda apsaimniekošana;
  - komunālo pakalpojumu izmaksu samazināšanai iedzīvotājiem.

Finanšu un ekonomiskā aprēķina energoservisa pakalpojuma projektiem analizējamās sadaļas (1)

- renovācijas izmaksas: sagaidāmās projekta kopējās izmaksas, lai veiktu visus plānotos pasākumus;
- granta iespējamība: attiecīgajā brīdī pieejamais līdzfinansējums no ES fonda un valsts atbalsta programmām;
- subsīdijas iespējamība: pieejamais līdzfinansējums no pašvaldības;
- enerģijas patēriņš apkurei pirms renovācijas: vidējais 3 gadu siltumenerģijas patēriņš telpu apkurei;
- enerģijas patēriņš siltajam ūdenim pirms renovācijas: siltumenerģijas patēriņš;
- enerģijas patēriņš apkurei pēc renovācijas: siltumenerģijas patēriņš telpu apkurei;
- enerģijas patēriņš siltajam ūdenim pēc renovācijas: faktiski nepieciešamais siltumenerģijas daudzums karstā ūdens uzsildīšanai.

Finanšu un ekonomiskā aprēķina energoservisa pakalpojuma projektiem analizējamās sadaļas (2)

- apkures tarifs pirms renovācijas: pašreiz esošais siltumenerģijas tarifs attiecīgajā pašvaldībā;
- alternatīvu enerģijas avotu uzstādīšanas izmaksas: iekārtu un to uzstādīšanas kopējās izmaksas;
- apkures tarifs pēc renovācijas, ja tiek uzstādīti alternatīvi enerģijas avoti;
- esošās katlu mājas pastāvēšana un saistību izpilde;
- uzturēšanas izmaksas: ikgadējās ēkas siltumelementu uzturēšanas izmaksas pēc renovācijas;
- būvniecības risks: vai radīsies papildus izdevumi saistībā ar būvniecības darbu izpildi (piemēram, ar būvniecības izmaksu sadārdzināšanos, zaudējumi vai bojājumiem, kas var rasties būvniecības darbu rezultātā, bet atklāti ekspluatācijas laikā, noteikto specifikāciju ievērošanu);

Finanšu un ekonomiskā aprēķina energoservisa pakalpojuma projektiem analizējamās sadaļas (3)

- Izvērtējums vidējā procentu likme uz 20 gadiem
  - Daudzdzīvokļu māju īpašniekiem;
  - ESCO variantā;
  - PESCO variantā.

- Enerģijas cenu risks: varbūtība, ka būs zemāka enerģijas cena un rezultātā ietaupījumu finansiālā vērtība samazināsies.

- Enerģijas cenu inflācija: paredzēt pieaugumu enerģijas cenās.

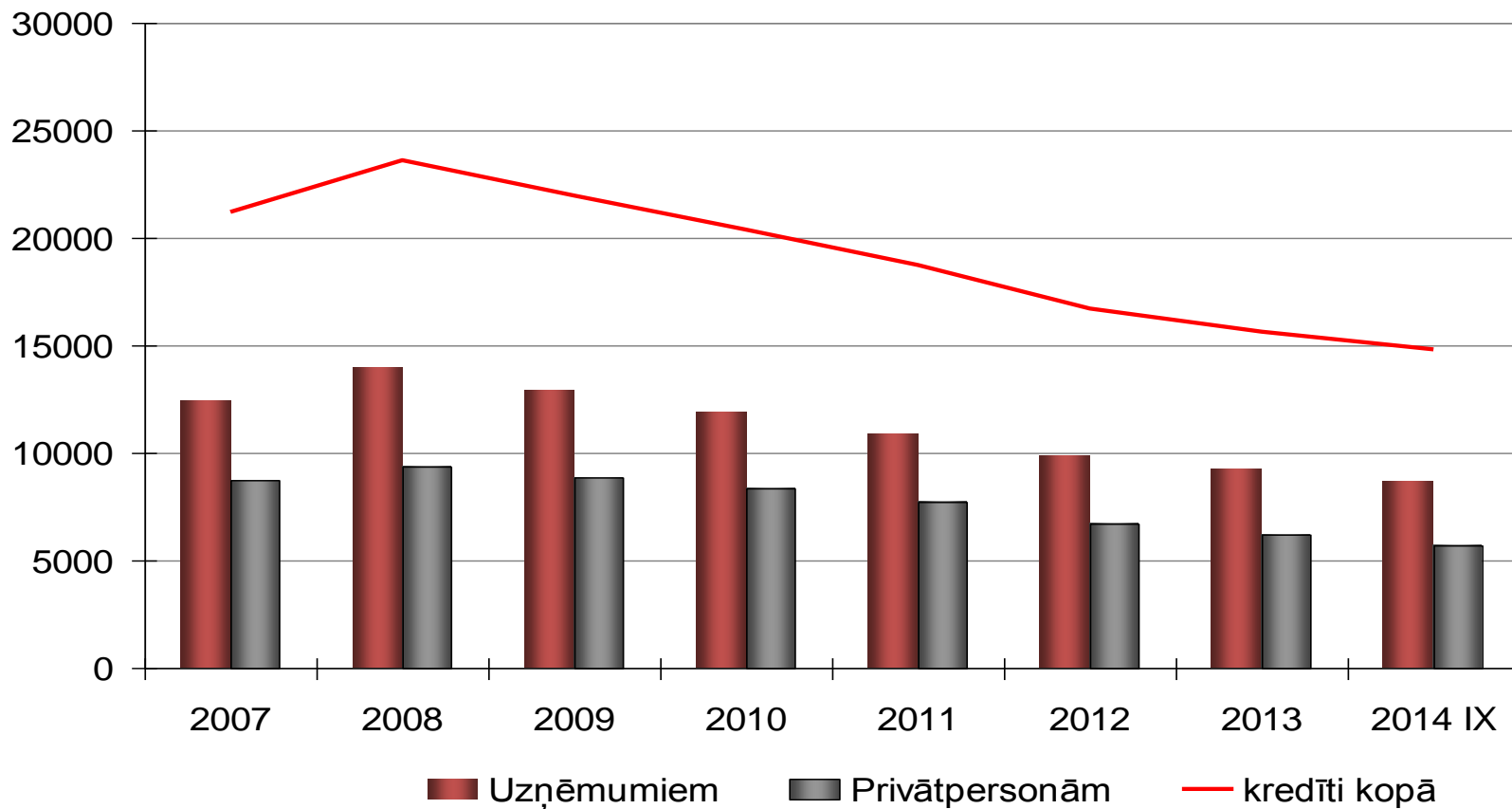

Finanšu instrumenti dzīvojamā fonda atjaunošanai un izveidei

Kredīti, miljonos eiro

avots Latvijas Komercbanku asociācija

Vai jaunām ģimenēm un jaunam kvalificētam darba spēkam ir pieejams hipotekārais kredīts un vai būs pieejams finansējums siltināšanai?

- Hipotekārais kredīts ir ilgtermiņa aizdevums, kas tiek nodrošināts ar nekustamā īpašuma ķīlu un hipotekārie kredīti tiek izmantoti mājokļa iegādei, labiekārtošanai, remontam un būvniecībai;
- Hipotekārā kredīta summa tirgū līdz šim visbiežāk bijusi ~80% no kopējās summas (likumdošana nosaka obligāto pirmo iemaksu vismaz 10% apmērā no kredīta summas);
- Hipotekārā kredīta cenas veidošanās princips:

Euribor/Rigibour

(likmes par kādām bankas aizņemas līdzekļus kredīta izsniegšanai)

+

Ekonomiskās vides risks

(balstās uz pašvaldības teritorijas novērtējumu un attīstības potenciālu)

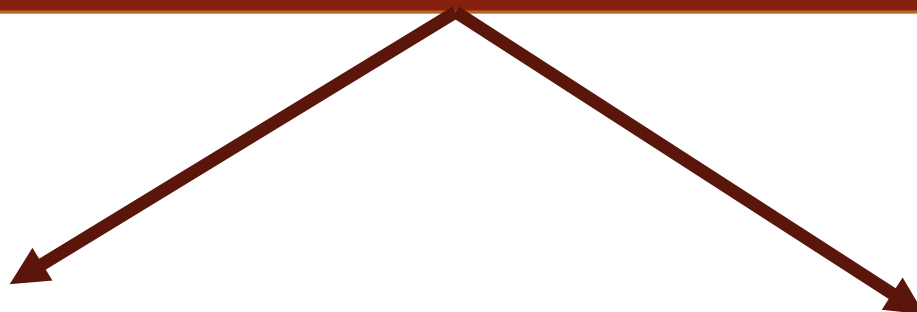
+

Klienta pievienotā likme

(balsoties uz klienta riska profilu – ienākumi, kredītvēsture, maksājumu disciplīna)

Energopakalpojumu līguma tipi

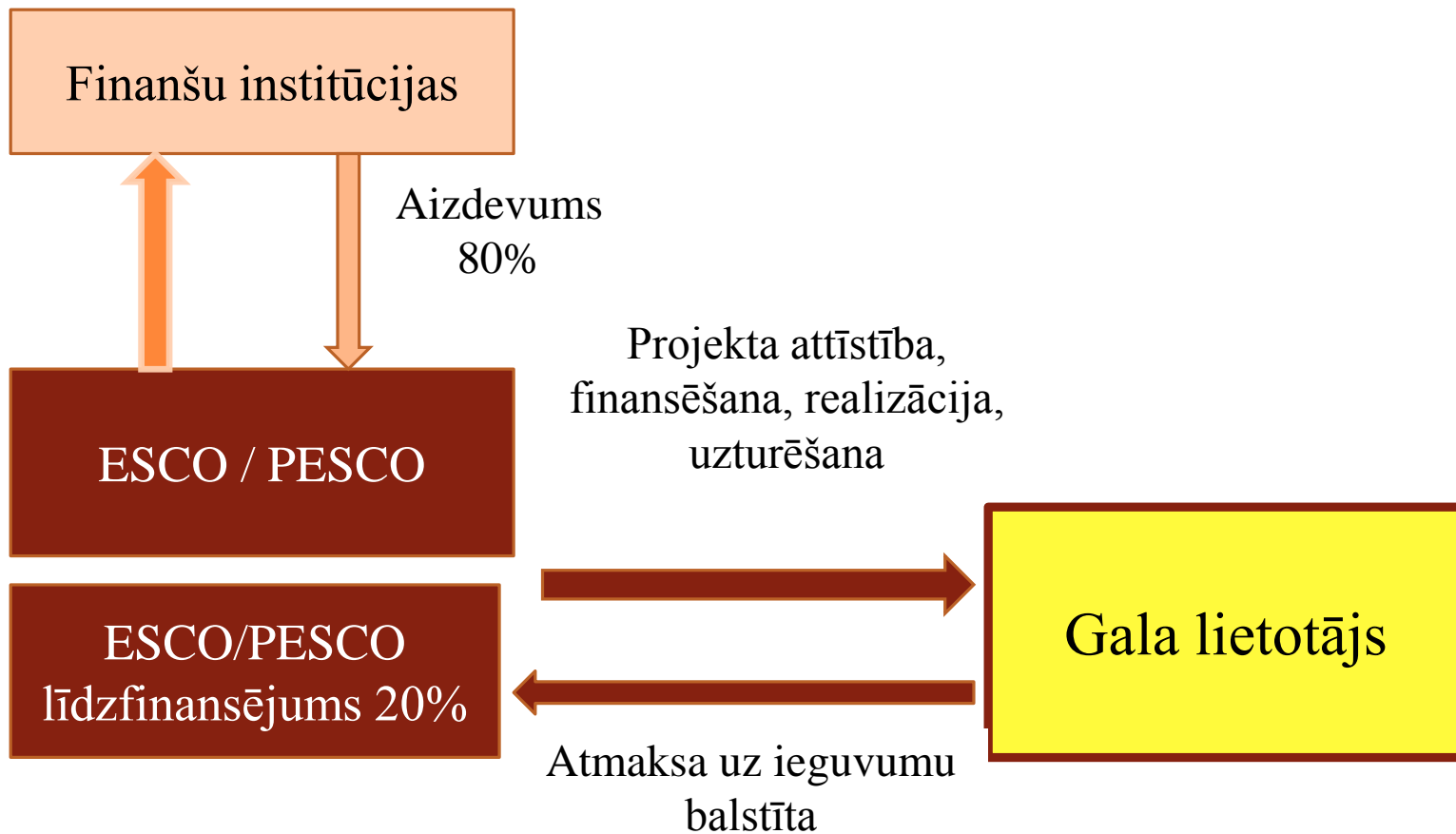

Dalīto ietaupījumu
energopakalpojumu līgums

Garantēto ietaupījumu
energopakalpojumu līgums

Ieviešanas shēma

Risks ko nevēlas uzņemties - ja plānotais ietaupījums netiks sasniegts, tad ESKO ir jāsedz starpība starp plānoto un reālo ietaupījumu konkrētā laika periodā un šo starpības sedz līdz pat brīdim, kad ESKO par saviem līdzekļiem novērš cēloņus, kas ir pamatā plānotā ietaupījuma nesasniegšanai

Paldies par uzmanību!